

STORTINGET

Innst. 78 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 121 L (2021–2022)

**Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i lov-
gjevinga som følgje av innføring av ny kjønnsnøy-
tral tittel på Sivilombodsmannen**

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet legg fram eit framlegg til endringar i lovgjevinga som følgje av at tittelen «sivilombudsmann» har vorte endra til det kjønnsnøytrale «sivilombud». Det har vorte bestemt at kjønnsspesifikke yrkestitlar skal endrast til kjønnsnøytrale titlar i alle statlege verksemdar.

Framlegget omfattar endringar frå namnet «sivilombudsmann», «ombudsmann» og ulike varianter av dette til det nye «sivilombudet», «ombudet» osv. i 11 lover. Det nye namnet gjeld både for stillinga og verksemda. I tillegg blir dei generelle nemningane «ombudsmann» og «ombudsmenn» føreslege endra til «ombud» i tre lover.

Endringane er av teknisk karakter og kjem som ei følgje av at namnet på verksemda Sivilombodsmannen har vorte endra til Sivilombudet (med stor s) og stillinga sivilombodsmannen til sivilombudet (med liten s). Etter framlegget blir nemningane «Stortingets ombudsmann for forvaltningen», «Stortingets ombudsmann for forvaltninga», «Sivilombudsmannen» og «Sivilombodsmannen» endra til «Sivilombudet» på bokmål og «Sivilombudet» på nynorsk. Der det er tale om stillinga, skal det heite «sivilombudet» eller «sivilombodet». Det blir føreslege tilsvarande endringar der variantar som «om-

budsmann», «ombudsmannens», «ombodsmann» og liknande er brukt. Framlegget inneber ingen materielle endringar.

Departementet føreslår at endringslova skal ta til å gjelde straks.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Odd Harald Hovland og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wettrhus Thorsvik, viser til at departementet foreslår endringer i lovgivningen som en følge av at tittelen «sivilombudsmann» har blitt endret til det kjønnsnøytrale «sivilombud». Endringene medfører at der den kjønnsspesifikke tittelen nevnes, vil dette endres til den nye kjønnsnøytrale tittelen.

Komiteen merker seg at endringene er av teknisk karakter og kommer som en følge av navnebyttet, og videre at det ikke innebærer materielle endringer i lovverket.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringar i lovgjevinga som følgje av innføring av ny kjønnsnøytral tittel på Sivilombodsmannen

I

I følgjande lovføresegner blir «Stortingets ombudsmann for forvaltningen» endra til «Sivilombudet»:

1. Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker:

§ 4 fjerde ledd og § 42 fyrste ledd tredje punktum

2. Lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer:

§ 16 andre ledd bokstav d

3. Lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp:

§ 16 fyrste ledd nr. 3

4. Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern:

§ 4-5 tredje ledd

5. Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.:

§ 71 femte ledd

6. Lov 16. juni 2017 nr. 50 om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda:

§ 1 femte ledd

II

I lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerdar under krig, krigsfare og liknende forhold skal § 6 første ledd fjerde punktum lyde:

Sivile tjenestemenn og *ombud* i stat og kommune skal gi de militære myndigheter den hjelp som forlanges.

III

I lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer skal § 21 andre ledd tredje punktum lyde:

Det samme gjelder tvist om krav mot den offentlige forvaltning som bringes inn for *Sivilombudet*, dersom *ombudet* gir uttrykk for et standpunkt som nevnt i *sivilombudsloven* § 12 første ledd og ber forvaltningsorganet behandle saken på nytt.

IV

I lov 16. juni 1989 nr. 65 om yrkesskadeforsikring skal § 2 bokstav b lyde:

b. arbeidstaker: enhver som gjør arbeid eller utfører verv i arbeidsgiverens tjeneste, også *ombud* i offentlig virksomhet, tjenestepliktige i Forsvaret og andre under pålagt tjenestegjøring for det offentlige, samt innsatte, pasienter e.l. som deltar i arbeidsvirksomhet i kriminalomsorgens anstalter, i helseinstitusjoner e.l.

V

I lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv skal § 5 lyde:

§ 5 *Verkeområde*

Føresegnene i dette *kapittelet* gjeld for alle offentlige organ med unnatak for Stortinget, Riksrevisjonen, *Sivilombudet* og andre organ for Stortinget.

VI

I lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd blir det gjort følgjande endringar:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Lova gjeld ikkje for Stortinget, Riksrevisjonen, *Sivilombudet* og andre organ for Stortinget.

§ 32 første ledd sjette punktum skal lyde:

Når det blir klaga på ei avgjerd frå eit departement, skal departementet opplyse klagaren om at retten til å klage til *Sivilombudet* ikkje gjeld for avgjerdar gjorde av Kongen i statsråd.

VII

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning blir det gjort følgjande endringar:

§ 12-8 bokstav b skal lyde:

b. som følge av *en* uttalelse fra *Sivilombudet* i *en* sak der den skattepliktige er part

§ 13-9 andre ledd skal lyde:

(2) En klagenemnd kan, uavhengig av fristene i kapittel 12, endre sin skattefastsetting som følge av en uttalelse fra *Sivilombudet* i *en* sak der den skattepliktige er part.

§ 15-4 tredje ledd skal lyde:

(3) Søksmålsfristen avbrytes dersom det omtvistede spørsmålet klages inn for *Sivilombudet*. Ny søksmålsfrist på seks måneder løper fra ombudets melding om avsluttet behandling er kommet fram til den skattepliktige, eller fra den skattepliktige blir varslet om myndighetenes svar på ombudets anmodning om fornyet behandling. Søksmålsfristen etter første ledd avbrytes likevel ikke dersom klagen ikke fører til realitetsavgjørelse hos ombudet, og dette skyldes et forsettlig forhold fra den skattepliktiges side.

VIII

I lov 16. juni 2017 nr. 67 om statens ansatte mv. skal § 1 fjerde ledd lyde:

Reglene i §§ 4 til 7, § 11 tredje ledd og § 24 gjelder ikke for ansatte i Stortinget, andre organer under Stortinget, hos Stortingets *ombud* eller i Sametinget.

IX

I lov 19. juni 2020 nr. 80 om Eldreombudet skal § 5 andre ledd lyde:

Eldreombudet skal ikke uttale seg om lovligheten av et forhold når *Sivilombudet* har avgitt uttalelse, forholdet er avgjort av eller brakt inn for domstolene til avgjørelse, eller det er under politietterforskning, og noen er mistenkt eller siktet i saken. Eldreombudet kan likevel omtale den faktiske og rettslige tilstanden som *Sivil-*

ombudets uttalelse, politiets etterforskning eller domstolenes avgjørelse avdekker.

X

I lov 21. mai 2021 nr. 42 om språk skal § 3 andre ledd bokstav d lyde:

- d. Stortinget, Riksrevisjonen, *Sivilombudet* og andre organ for Stortinget

XI

Lova tek til å gjelde straks.

Oslo, i justiskomiteen, den 22. november 2022

Per-Willy Amundsen

leder

Ingvild Wettrhus Thorsvik

ordfører

